AUT, XLVII, 2009, p. 121-130

TERMENI „FANSPEAK" ÎN VOCABULARUL LIMBII ROMÂNE ACTUALE

de

Voica RADU

Science-fiction, un gen care a stârnit numeroase controverse în lumea literară, şi-a creat o terminologie proprie, am putea spune mai mult decât o terminologie, un limbaj care defineşte un domeniu autonom, ce exprimă permanenta frământare pentru progres.

Fanii de pretutindeni ai literaturii *science-fiction*, dovedind o inventivitate verbală remarcabilă, şi-au definit de-a lungul timpului o *limbă* a lor, considerată un soi de *jargon*, cu elemente de *slang* (dacă avem în vedere influenţa engleză): este vorba despre aşa-numitul *fanspeak*, ai cărui termeni se regăsesc şi în presa românească din ultimii ani. *Fanspeak* potenţează caracterul inedit, ludic şi independent al literaturii SF în general, colorând totodată anumite rubrici ale presei scrise româneşti, în particular.

În majoritatea situaţiilor, termenii *fanspeak* sunt de origine engleză, această „limbă SF" reprezentând încă o pistă de lansare a anglicismelor în mai toate limbile şi, deci, şi în limba română. O parte dintre aceşti termeni trec de graniţele SF-ului, nemaiaparţinând doar fanilor sau specialiştilor, ci vorbitorilor obişnuiţi. Un caz aparte pentru parcursul obişnuit al termenilor SF îl reprezintă originea şi traseul lui *robot*, probabil unicul cuvânt din sfera SF, care a fost prima dată folosit într-o piesă şi care provine dintr-o altă limbă decât engleza. *Robot*, după cum se ştie, vine de la *robota*, cuvânt ceh desemnând „munca silnică". Karel Čapek l-a folosit în piesa sa *R.U.R.* (1920, tradusă în engleză în 1923) ca să descrie o fiinţă artificială care se deosebea de roboţii de astăzi, un fel de creatură artificială biologică concepută pentru a munci. Imediat după apariţia piesei în limba engleză, scriitorii au început să folosească termenul cu sensul figurat pentru a descrie inşii cu un comportament marcat de stereotipii, dar cuvântul

BDD-A6434 © 2009 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:55:41 UTC)

scriitorului ceh a continuat să dezvolte noi sensuri de-a lungul timpului. De asemenea, scriitorii SF au creat o serie de derivate, cum ar fi: *robotic, robotics* şi *roboticist*, toate trei lansate de Isaac Asimov, care a mai conceput, împreună cu John W. Campbell Jr., codul etic al roboţilor programaţi, cunoscut sub denumirea de *cele trei legi ale roboticii*. Alţi scriitori SF au pus în circulaţie: *robotical, robotically* şi *roboticized*. În 1960, cuvântul a fost scurtat în *'bot* (uneori doar *bot*), iar o altă prescurtare este cea din compusele în care apare prefixoidul *robo-*, care indică forma ori ideea de robot, ca în *roboplane* sau *robobar*. Lexicul limbii române a preluat *robot, robotic, robotică, a robotiza.* În afara graniţelor SF, cuvântul *robot* a făcut carieră: cel mai întâlnit sens este cel care desemnează o mare varietate de maşini automate, în special acelea care sunt controlate de un computer; astfel de maşini sunt denumite *roboţi*; mai apare în compuse ca *robot bomb*. Alte sensuri actuale ale cuvântului indică: un program automat de computer care interacţionează cu alte programe sau procesoare (cum ar fi un Web crawler); un semnal de trafic. Limba engleză înregistrează actualmente o serie de derivate, cum ar fi: *roboteer, robothood, robotize, robothomorphic* şi *roboty*, iar limba română: *robotehnică, robotic, robotician* (vezi MDN).

Terminologia literaturii science-fiction constituie o sursă de neologisme pentru lexicul limbilor, în general, şi pentru lexicul limbii române, în particular, independent de viziunea neomogenă a scriitorilor de science-fiction în privinţa diverşilor termeni folosiţi, unii general acceptaţi, alţii consideraţi numai de unii autori ca fiind reprezentativi. Nu vom intra în disputa creatorilor de science-fiction, nici nu vom aborda terminologia science-fiction din punctul de vedere al criticului de gen, ci din punct de vedere strict lingvistic, deoarece unii dintre aceşti termeni au migrat din domeniul science-fiction, îmbogăţind lexicul neologic, ca urmare a apariţiei unor realităţi care cereau aceşti termeni.

O delimitare în diferite categorii a acestor termeni reprezintă o provocare pentru lingvist, deoarece sunt numeroase criteriile care intră în joc. Pe de o parte, majoritatea termenilor science-fiction prezenţi în vocabularul limbii române sunt de origine engleză, scriitorii români de science-fiction preluând modelul anglo-saxon al genului. În afara acestor termeni împrumutaţi din limba engleză există şi creaţii interne, formate pe teritoriul limbii române sau calcuri după modele englezeşti. Sigur că o chestiune interesantă o reprezintă atât etimologia acestor termeni, dar şi istoria lor, în sensul momentului apariţiei în „limba" science-fiction-ului, cât şi traseul parcurs de către unii termeni spre vocabularul vorbitorului obişnuit.

Presa scrisă, în special revistele de cultură şi de specialitate, internetul, emisiunile TV, filmele science-fiction difuzate pe micul ecran şi

BDD-A6434 © 2009 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:55:41 UTC)

mai puțin romanele science-fiction reprezintă căile prin care terminologia literaturii science-fiction devine accesibilă publicului larg. Evident, cea mai mare parte a acestei terminologii este cunoscută de specialiştii şi de fanii genului science-fiction.

Termenul *science-fiction,* ales pentru a denumi genul, are el însuşi o istorie a sa: a fost folosit pentru prima dată în 1851, în lucrarea lui William Watson, *A Little Earnest Book upon a Great Old Subject* şi a reapărut în 1888, în *Jurnalul fraților Goncourt*, unde se referea la scrierile „științifico-fantastico-fonoliterare" ale scriitorului francez J. H. Rosny-Aine. Marele public l-a cunoscut începând abia cu iunie 1929, când a fost menționat clar în editorialul numărului inaugural al revistei lui Hugo Gernsback, „Science Wonder Stories". Până în anul 1930, termenul intrase deja, cu o viteză surprinzătoare, în uzul general, fiind adoptat de majoritatea revistelor americane de gen. Cu toate acestea, remarcăm faptul că în Europa s-a impus mult mai târziu, abia după anul 1950.

Pe de altă parte, au fost propuşi foarte mulți termeni alternativi pentru a denumi genul, făcând concurență celui de *science-fiction*. Iată câțiva dintre aceşti termeni: *invention stories* (povestiri despre invenții), *different stories* (povestiri diferite), *impossible stories* (povestiri imposibile), *scientific fantasies* (fantezii ştiințifice), *speculative fiction* (literatură speculativă), *science creation* (creație ştiințifică), *fabril literature* (literatură axată pe ideile de urbanism, noutate, progres şi creație tehnologică), *stories of what-is-not* (povestiri despre ceea ce nu există), *scientific fabulation* (fabulație ştiințifică), *speculative fabulation* (fabulație speculativă).

Termenii propuşi în spațiul cultural românesc pentru a denumi genul *science-fiction* sunt: *literatură ştiințifico-fantastică* (termen general consacrat), *anticipație tehnico-ştiințifică*, *roman viitorist, supra-ficțiune, roman ştiințific şi geografic* (termen propus în 1897 de E. Daianu, referitor la romanele lui Jules Verne), *roman ştiințific, roman astronomic*, *poveste astronomică, roman ştiințific şi fantastic*.

Această diversitate terminologică trădează faptul că denumirea generică de *science-fiction* înglobează un material literar foarte divers, alcătuit din povestiri, nuvele, romane, piese de teatru, eseuri şi chiar poezii, unele scrieri lipsite de valoare, pur comerciale, altele creații valoroase care se desolidarizează de manifestările lipsite de autenticitate. Terminologia teoriei literare se îmbogățeşte şi ea prin acest gen, sintagme de tipul *idee science-fiction*, *invenție science-fiction* şi *motiv science-fiction* devenind parte integrantă a limbajului de specialitate.

În creațiile de gen, *ideile science-fiction* sunt considerate o componentă principală a modalității estetice a genului, ele au o natură

BDD-A6434 © 2009 Editura Universității de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:55:41 UTC)

specială, putând îndeplini mai multe funcţii specifice în povestirile, nuvelele şi romanele science-fiction[1].

„Diferitele categorii de extratereştri, vehiculele spaţiale şi temporale, mijloacele de telecomunicaţii, roboţii, întreaga varietate aparte, invenţii şi descoperiri ale viitorului pot fi şi ele idei science-fiction. Trebuie doar să nu se înscrie în obişnuit, să nu copieze realitatea, să conţină o doză nu de fantastic, acesta fiind un efect literar, ci de fantezie, dar, în acelaşi timp, să aibă un aer de raţionalitate şi de firesc natural, să pară accesibile cunoaşterii umane. Condiţii necesare, dar nu şi suficiente”[2].

Statutul scriitorului de literatură ştiinţifico-fantastică este, prin excelenţă demiurgic, acesta creând întâi un cuvânt absolut nou şi necunoscut prin care denumeşte o realitate neobişnuită, tot de el creată. Unii dintre scriitorii science-fiction îşi însoţesc scrierile cu glosare sau mini dicţionare necesare pentru a explica cititorului, sub raport terminologic, lumea nouă în care intră. Iată câteva exemple de cuvinte inventate de un autor de SF, selectate din *Mâna stângă a întunericului*[3] de Ursula K. LeGuin:

karkidish –„Urechea Regelui”, lordul unui domeniu şi lord al regatului

orsh – cuvânt folosit cu sensul de băutură, licoare, apare în contextul „la o ceaşcă de *orsh*”

handdarata – desemnează „o religie lipsită de instituţii, de preoţi, de ierarhie, fără legăminte şi fără crez; nu poate fi definită exact şi nici încadrată undeva”

hemmen – „copacul cel mai răspândit pe Iarna, un conifer rezistent, cu cetină groasă, stacojiu-palidă”

kemmering – „o căsătorie momogamă atât ca intenţii, cât şi ca scopuri. Nu are un statut legal, dar, din punct de vedere social şi etic, reprezintă o instituţie străveche şi puternică”.

pesthry – „o pătură din blana *pesthry*”

Irrem – luna a cincea a anului, respectiv prima lună a primăverii, deoarece un an *gethen* are 14 luni

kurem – „Vremea era *kurem* şi se apropia noaptea”. La subsol, autorul oferă următoarea explicaţie: „vreme umedă (-17◦până la -26 C) ”

[1] Lucian Ionică, *Însemnări despre ideea SF*, pe http://www.hgwells.ro/autori/ionica/insemna.htm.
[2] *Ibidem.*
[3] Bucureşti, Ed. Nemira, 1994.

BDD-A6434 © 2009 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:55:41 UTC)

thore – specie de copaci: ,,pădurea se compunea dintr-un singur soi de arbori, un conifer scund şi noduros, nu mai înalt de patru metri, cu cetina sură, denumit *thore*."

ansiblu – comunicator interstelar, ,,transcrierea mesajului *ansiblu*"

asolizare– cu sensul de *aterizare*

shifgrethor – ,,chestiune de *shifgrethor*"– prestigiu, reputație, poziție, orgoliu

dothe – ,,asistăm la fenomenul *dothe* – folosirea voluntară, sub control, a energiei nervoase"

zăpada sove – ,,*Zăpada–sove* în rafale, amestecată cu cenuşă"

gethenieni – ,,aici nu exista o lume populată de *gethenieni*"

Odarhaad Gor – fiecare zi din lună pentru *gossiworieni*: ,,Era *Odarhaad Gor*, a şaptesprezecea zi din prima lună de toamnă."

koolm – este folosit cu sensul de „cereale", deoarece apare în contextul ,,recoltele de *koolm* aveau să fie bogate anul acesta în emisfera nordică"

thangeon – colaps, somn întunecat, ,,dimineața, în decursul fazei *thangeon*, când trebuia să stai nemişcat, mă sculasem şi umblasem aproape gata să îmi pierd viața"

sarf – este folosit cu sensul de ,,poliție secretă", ,,tipul numit Mersen este spion din Erhenrang, iar Gaum, cel de acolo, este unul din agenții cunoscuți ai *Sarfului*"

kemmer – perioadă de împerechere: ,,individul intră în *kemmer*, echivalentul rutului la animale."

orgota – ,,Utilizarea cuvântului *orgota* include toate instituțiile naționale/guvernamentale din Orgoreyn, începând de la Stat ca un tot, cele treizeci şi trei de state sau districte componente, şi până la sub-substate, oraşe, ferme, colective, mine, fabrici şi altele care le alcătuiesc".

Horia Aramă propune în *Planeta celor doi sori*[4] termeni inventați, pornind de la elemente lexicale românești. Spre exemplu :

Ahra – substantiv propriu, numele planetei, de la interjecția *ah*, prin care autorul face referire la uimirea celui care vizitează această planetă locuită de persoane cu un comportament uneori exemplar, alteori diabolic:

,,Din păcate, o asemenea extravaganță era interzisă pe *Ahra*, ca şi înnoptarea la bordul navelor de tranzit" (Horia Aramă – *Planeta celor doi sori*, pg. 56).

Terran – locuitor al Terrei; prin derivare de la substantivul propriu *Terra*, căruia i s-a adăugat sufixul *-an*:

[44] „Anticipația", 1986.

BDD-A6434 © 2009 Editura Universității de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:55:41 UTC)

„Observatorii menționează însă că *terranii* au trimis stații automate spre alte planete şi că au o sumedenie de sateliți artificiali, minusculi, ce-i drept” (Horia Aramă, *Planeta celor doi sori*, p. 60).

Utilizarea unor construcții precum *bomba cu mezon, racheta teleghidată, unda magnetică paralizantă, gazul titan, ploaia infecțioasă, raza orbitoare, ultrasunetul care provoacă o hemoragie cerebrală bruscă, oglinda parabolică* evidențiază plasarea acțiunii în coordonatele temporale specifice viitorului (anul 2261), dar este şi o modalitate de caracterizare a unor personaje foarte inventive în materie de arme distrugătoare:

„Sudul şi Nordul fură siliți să-şi comunice folosirea altor mijloace de apărare extremă ca bomba cu mezoni, racheta teleghidată, unda magnetică paralizantă, gazul Titan – solidificator instantaneu al sângelui – ploaia infecțioasă, raza orbitoare, ultrasunetul care provoacă hemoragie cerebrală bruscă, oglinda parabolică ridicătoare a temperaturii la 3500 de grade Celsius etc.”[5].

Orientată spre viitor, literatura SF transpune cititorul într-un timp caracterizat prin numeroase descoperiri ştiințifice. Desigur că acestea impun şi introducerea în limbă a unor termeni noi, fie preluați din limba engleză, fie inventați de scriitori prin mijloace interne de îmbogățire a vocabularului.

Termenii neologici din literatura SF vin uneori în contradicție cu imperfecțiunea sufletească a personajelor, fiind o modalitate de satirizare a unei lumi care a evoluat numai în plan ştiințific, nu şi moral. O astfel de evoluție este însă înşelătoare, pentru că face din personaje adevărați monştri cu chip de om. Întrucât prefigurează realități viitoare, literatura SF este de o mare importanță, pentru toți cei care pot conştientiza beneficiile, dar şi primejdiile creativității umane.

Este semnificativ în chestiunea terminologiei science-fiction ca sursă de neologisme modul în care literatura science-fiction a creat un termen inclusiv pentru a delimita literatura generală sau *beletristica ne-science-fiction* de cea *science-fiction*. *Mainstream* desemnează „literatura mare”, care prezintă mereu aceeaşi lume în viziuni diferite, spre deosebire de *literatura science-fiction* care surprinde lumi diferite într-o viziune unică. Astfel, literatura ştiințifico-fantastică a fost nevoită să îşi creeze o personalitate lexicală nouă, precum şi specii, teme, personaje, procedee proprii, diferite de cele ale *mainstream*-ului.

Termenul *cyberpunk* apare în anii '80, când americanii au inventat acest subgen al science-fiction-ului pentru a veni în întâmpinarea realităților momentului în care tehnologia informației şi computerele

[5] Ov. S. Crohmălniceanu, *Roadele unei diplomații chibzuite*, p. 9.

BDD-A6434 © 2009 Editura Universității de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:55:41 UTC)

preluau controlul[6]. Aşadar, „termenul *cyberpunk* a fost lansat de Bruce Bethke, în 1983, când îşi publica povestirea cu acelaşi titlu în *Amazing Stories*. *Cyber* provine din *cybernetics* (cibernetică), ştiința care prefigurează un viitor al globalizării în care blocurile industriale şi politice sunt controlate prin rețele de informații”[7]. *Punk* este preluat din terminologia rock-ului şi înseamnă „tânăr”, „agresiv”, „alienat”. *Cyberpunk* pătrunde în vocabularul actual după apariția primului roman al lui William Gibson, *Neuromantul*. Norman Spinrad propune ca autorii de *cyberpunk* să fie numiți *neuromantici*, deoarece scrierile lor reprezintă o fuziune a impulsului romantic cu ştiința şi tehnologia. Temele predilecte ale literaturii *cyberpunk* sunt: invadarea corpului uman, invadarea creierului uman, instrumentele globalizării, întrucât anticipările făcute în urmă cu treizeci-patruzeci de ani deveniseră de acum realitate. *Cyberspace* (*cyberspațiul*) este termenul ales pentru a desemna realitatea virtuală, dar acest termen nu rămâne doar în domeniul science-fiction, însemnând şi „spațiu imaginar prin care trec e-mailurile sau alte informații când sunt trimise de la un calculator la altul”. Termenul este înregistrat de *Dicționarul ortografic, ortoepic şi morfologic al limbii române*, ediția a II-a[8], nu şi de *Dicționarul explicativ al limbii române*, ediția din 1998, care consemnează doar *cyborg* s.n. „Personaj din literatura de anticipație sub forma unui hibrid creier–maşină–microprocesor; robot – Cuv. engl”. De asemenea, *cyborg* este un neologism înregistrat în dicționarele anterior menționate, un termen care nu mai aparține doar science-fiction-ului şi înseamnă „umanoid cu modificări organice care să-i permită supraviețuirea într-un mediu ostil sau extraterestru, android, robot. Cuv. engl. cyborg”.

Punk-cyber-fantasy şi *grunge-cyber-fantasy* (*punk*-ul este înlocuit cu *grunge* în anii 90) sunt termeni care apar ca urmare a adaptării *cyberpunk*-ului la muzica şi noile realități. În opinia lui Michael Hăulică, se creează, astfel, un nou curent.

Science-fantasy şi *fantasy urban* sunt termeni lansați la noi tot prin presa scrisă, indicând un gen care urmează o tendință clasică a science-fiction-ului.

Fandom este un termen care înglobează cititorii şi pasionații de science-fiction, împreună cu o parte a autorilor genului, fiind astfel un domeniu rezervat fanaticilor genului, iar *fanzine*, cuvânt englezesc provenit din *fan magazine*, se referă la revistele fanilor science-fiction.

Aşa cum spuneam, o parte dintre aceste cuvinte care compun *fanspeak* sunt traduse la noi din limba engleză sau sunt calchiate după

[6] Michael Hăulică, *SF românesc*, în „Observator cultural”, anul VIII, nr. 136 (393), 11-17 octombrie 2007, p. 31.

[7] Sorin Pârvu, *Dicționar SF*, Iaşi, Editura Institutului European, 2003, vol. I, p. 33.

[8] Bucureşti, Editura Academiei, 2005.

BDD-A6434 © 2009 Editura Universității de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:55:41 UTC)

model englezesc. Revista „Helion", printre puținele reviste science-fiction cu apariție regulată în România, vehiculează termeni ca *ucronie, aloistorie, cronoplastie, alocron, trecut ortoistoric* şi *ortocron, contrafactual* prin care istoriei reale i se opune istoria alternativă (*ucronia*), iar *trecutului ortoistoric* şi *ortocron* i se opun *trecuturi multiple, aloistorice* şi *alocrone*, cu istorii alternative[9]. Timpul reprezintă, în mod evident, o chestiune esențială a literaturii ştiințifico-fantastice, totul raportându-se numai la viitor, care presupune o atitudine de tip angajament (creațiile lui Huxley sau Orwell), de tip profetic (Jules Verne) sau de evaziune (opera spațială, fantezia eroică).

Isaac Asimov a dat o definiție extensivă a literaturii ştiințifico-fantastice, care prezintă interes în chestiunea de față pentru a contura mai clar orientarea spre viitor a acestui domeniu care îşi stabileşte o terminologie proprie: „Literatura science-fiction este genul literar care tratează răspunsurile oamenilor la modificările ştiinței şi tehnologiei. Forța evoluției, a modificării este esența societății noastre. Science-fiction-ul este literatura schimbărilor sociale […] şi aceasta este foarte important pentru că împotrivirea la schimbări constituie, împreună cu instinctul de supraviețuire, poate cea mai adânc înrădăcinată structură de comportament a ființei umane […]. Dezvoltarea tehnologică este un nou factor care influențează istoria omenirii şi care diferențiază ultimele generații de cele precedente, iar literatura science-fiction este un răspuns literar dat acestui nou factor […]. Literatura science-fiction este categoric diferită de literatura western, precum şi de cea de dragoste sau de mister, prin faptul că nu se referă la un trecut sau la un prezent imaginar, ci la un viitor imaginar. În timp ce un trecut sau un prezent imaginar trebuie să existe în paralel cu un trecut sau prezent cunoscut şi actual, un viitor imaginar nu are niciun adversar cunoscut. El poate servi drept nucleu al unei meditații serioase fără ca şi cititorul să se gândească că este un viitor, atestat drept fals. Pentru prima dată în istorie viitorul este absolut enigmatic, fie chiar şi în aspectele sale cele mai generale. Trebuie să medităm asupra viitorului acum. Pentru prima dată în istorie, viitorul nu poate fi lăsat să aibă grijă de el însuşi: trebuie să ne gândim la el"[10].

Literatura ştiințifico-fantastică − arată Narcis Zărnescu − oferă modele pentru înțelegerea, adaptarea şi asimilarea unui viitor posibil[11].

Antologiile de literatură SF, care au apărut la noi mai ales în primii ani de după 1990, au denumiri care lansează în circuit termeni interesanți:

[9] „Helion Science Fiction", nr. 3-5, iunie-octombrie 2008, p. 49-50.
[10] Mihai Dan Pavelescu, *Dicționar SF*, Bucureşti, Editura Nemira, 1999, p. 77.
[11] Florin Manolescu, *Literatura SF*, Bucureşti, Editura Univers, 1980, p. 83.

BDD-A6434 © 2009 Editura Universității de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:55:41 UTC)

Cronici metagalactice, Cronici microelectronice, Motocentauri pe acoperişul lumii, Antares, Povestiri ciberrobotice.

Atlantykron – uzina de vise, situată nu departe de Cernavodă, vizavi de şantierul arheologic *Atlantykron*, îşi trage denumirea de la Atlantys, clubul Sf din Cernavodă, şi *Kron* – zeul timpului şi desemnează unul dintre locurile alese de *sf*-iştii români pentru întâlnirile fanilor şi creatorilor de literatură SF.

Fanzinele, apărute şi la noi pentru ca membrii diverselor grupuri de sf-işti să comunice, să se afirme, sunt realizate de câțiva fani şi cuprind texte literare fiction şi non-fiction, ştiri, articole, grafică de cenaclu. Termenul *infzin*, echivalent cu *newsletter*, este impus pentru a denumi fanzinele axate strict pe transmiterea de informații. La rândul lor, unele dintre denumirile *infzinelor* apărute în România din 1990 până în 1999 prezintă interes sub aspectul terminologiei vehiculate: *Alternativ SF, ArtBD Network, Brain-Brant, Cron, Cronaut* (*călător în timp*, după modelul lui *astronaut*), *Draw, Fandom SF, Pozitronic, Pro fan SF, Psychotron, Quadrant, Quark, Quazin, Satelit String, SF Net*. Unele dintre acestea, cum ar fi *psihotronic* (*armele* sau *atacul psihotronic* reprezintă un subiect la modă), nu mai fac parte doar din vocabularul fanilor SF.

Literatura ştiințifico-fantastică reprezintă un teren fertil din punctul de vedere al inovației şi creației lexicale, un domeniu în care analiza lingvistică se întrepătrunde, cum este şi firesc, cu observarea atentă a realităților sociale, a progresului tehnic şi ştiințific, orientând interesul scriitorului, lingvistului şi, nu în ultimul rând, al cititorului spre viitor.

Termenii „fanspeak" reprezintă acea parte a terminologiei SF care, prin intermediul presei, al cinematografiei, ajunge să interacționeze cu vorbitorul obişnuit, mai puțin familiarizat cu această dimensiune aparte.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

*** *Dicționarul ortografic, ortoepic şi morfologic al limbii române*, ediția a II-a, Bucureşti, Editura Academiei, 2005.

*** *Dicționarul explicativ al limbii române*, Bucureşti, Editura Academiei, 1998.

Hăulică, Michael, *SF românesc*, în „Observator cultural", anul VIII, nr. 136 (393), 11-17 octombrie 2007.

Ionică, Lucian, *Însemnări despre ideea SF*, pe http://www.hgwells.ro/autori/ionica/insemna.htm.

Manolescu, Florin, *Literatura SF*, Bucureşti, Editura Univers, 1980.

Marcu, Florin, *Marele dicționar de neologisme*, Bucureşti, Editura Saeculum Vizual, 2007.

BDD-A6434 © 2009 Editura Universității de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:55:41 UTC)

Pavelescu, Mihai, Dan, *Dicţionar SF*, Bucureşti, Editura Nemira, 1999.
Pârvu, Sorin, *Dicţionar SF*, vol. I, Iaşi, Editura Institutului European, 2003.

"FANSPEAK" TERMS IN THE PRESENT-DAY ROMANIAN VOCABULARY

(Abstract)

The Science Fiction literature represents an interesting genre and it has become a source of neologisms in the Romanian vocabulary by its terminology that knows a permanent renewing as the realities depicted in the SF literature. This terminology is a challenge for the Romanian vocabulary if a part of these terms will surpass the boundaries of the SF literature.

BDD-A6434 © 2009 Editura Universităţii de Vest
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:55:41 UTC)